

**UCHWAŁA Nr   /XXXII/2021
RADY POWIATU W RADOMIU
z dnia 18 czerwca 2021 r.**

**w sprawie uchwalenia Raportu za 2020 rok opracowanego przez Powiatowy
Urząd Pracy w Radomiu z realizacji Powiatowego Programu Działań Na
Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Zakresie Rehabilitacji Zawodowej
i Zatrudniania na lata 2020 - 2023.**

Na podstawie art. 35a ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 426 ze zm.), zgodnie z § 7 Statutu Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu przyjętego Uchwałą nr 169/XV/2019 Rady Powiatu w Radomiu z dnia 20 grudnia 2019 r. w sprawie uchwalenia Statutu Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu oraz na podstawie „Powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania na lata 2020 - 2023” przyjętego Uchwałą Nr 229/XXI/2020 Rady Powiatu w Radomiu z dnia 28 sierpnia 2020 roku, uchwala się, co następuje:

§ 1.

Uchwala się Raport za 2020 rok z realizacji „Powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania na lata 2020 – 2023” opracowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Radomiu stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Radomiu.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wnioskodawca:

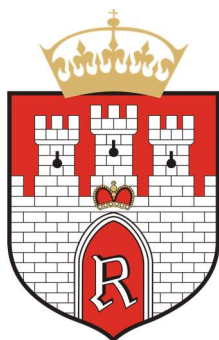
Zarząd Powiatu

Uzasadnienie

Opracowanie Raportu za 2020 rok z realizacji „Powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania na lata 2020 – 2023” wynika z zapisów zawartych w „Powiatowym programie działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania na lata 2020 – 2023”, przyjętego Uchwałą Nr 229/XXI/2020 Rady Powiatu w Radomiu z dnia 28 sierpnia 2020 roku. Powiatowy Urząd Pracy w Radomiu przygotował w 2020 roku „Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania na lata 2020-2023” zgodnie z art. 35a ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 426 ze zm.) na podstawie którego w Statucie Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu przyjętego Uchwałą nr 169/XV/2019 Rady Powiatu w Radomiu z dnia 20 grudnia 2019 r. zostały wskazane szczegółowe zadania do realizacji, które opracowywane i realizowane są przez Powiatowy Urząd Pracy w Radomiu w ramach "Powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych" w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia osób niepełnosprawnych".

Celem Raportu jest przedstawienie rezultatów działań Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu skierowanych do osób z orzeczonym stopniem niepełnosprawności. Działania podjęte wobec tej grupy osób mają na celu wzrost aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych na lokalnym rynku pracy, wyrównywanie szans podjęcia odpowiedniego zatrudnienia na chronionym lub otwartym rynku pracy. Cel ten jest realizowany poprzez świadczenie usług i instrumentów rynku pracy wynikających z Ustawy o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy.

Załącznik do
Uchwały Nr /XXXII/2021
Rady Powiatu w Radomiu
z dnia 18 czerwca 2021 r.

**RAPORT ZA 2020 ROK Z REALIZACJI
POWIATOWEGO PROGRAMU DZIAŁAŃ
NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W ZAKRESIE REHABILITACJI ZAWODOWEJ
I ZATRUDNIANIA NA LATA 2020 - 2023**

Radom 2021 r.

SPIS TREŚCI

I.	WPROWADZENIE.....	5
II.	CHARAKTERYSTYKA OBSZARU DZIAŁANIA PUP W RADOMIU.....	6
III.	ANALIZA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA RADOMSKIM RYNKU PRACY.	10
IV.	PODSUMOWANIE.	18
V.	SPIS TABEL.....	20

I. WPROWADZENIE.

Raport za 2020 rok opracowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Radomiu w ramach monitoringu z realizacji "Powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania na lata 2020 - 2023" przyjętego Uchwałą Nr 229/XXI/2020 Rady Powiatu w Radomiu z dnia 28 sierpnia 2020 roku przedstawia wszelkie działania mierzalne podjęte przez Powiatowy Urząd Pracy w 2020 roku w celu pomocy osobom niepełnosprawnym na lokalnym rynku pracy. Koordynatorem Programu jest Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu.

Zmiany zachodzące na rynku pracy są w dużym stopniu uwarunkowane dynamiką oraz rozwojem społecznym i gospodarczym kraju. Warto jednak zauważyć, że wszelkie przemiany nastawione są na pomoc skierowaną szczególnie do tych grup społecznych, które narażone są na największe trudności adaptacyjne, a także na wykluczenie z rynku pracy. Grupy społeczne szczególnie zagrożone brakiem możliwości równego dostępu do wolnych miejsc pracy określone są jako „osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy”. Osoby niepełnosprawne jako uczestnicy rynku pracy stanowią szczególną grupę osób bezrobotnych. W tej właśnie grupie osób można zaobserwować niski poziom edukacyjny, a co za tym idzie niską, prawie zerową aktywność zawodową, czego częstym skutkiem jest brak doświadczenia zawodowego. Często główną i jedyną barierą będącą przyczyną braku możliwości znalezienia pracy przez osoby niepełnosprawne jest deficyt umiejętności adaptacyjnych i brak umiejętności funkcjonowania na ciągle rozwijającym się rynku pracy. Powiatowy Urząd Pracy jako jednostka realizująca zadania wobec osób niepełnosprawnych oferuje fachową pomoc poprzez wsparcie doradcze, a co za tym idzie szeroko rozumianą rehabilitację zawodową bezrobotnych osób niepełnosprawnych oddalonych od rynku pracy.

Analiza sytuacji zarejestrowanych jako bezrobotne osób niepełnosprawnych opiera się na sprawozdaniach sporządzanych zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej, tj. sprawozdaniu o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu (MRPiPS 07 za I i II półrocze 2020 roku), załączniku 4 do sprawozdania MRPiPS-01 za 2020 rok - poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników oraz informacji otrzymanych od pracowników komórek organizacyjnych Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu odpowiedzialnych za realizację zadań wynikających z *Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*.

II. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU DZIAŁANIA PUP W RADOMIU.

Powiatowy Urząd Pracy w Radomiu w zakresie swojego działania obejmuje obsługę mieszkańców dwóch powiatów – miasta Radomia oraz powiatu radomskiego w skład, którego wchodzi gminy – Gózd, Iłża (w tym miasto), Jastrzębia, Jedlińsk, Jedlnia-Letnisko, Kowala, Pionki (w tym miasto), Przytyk, Skaryszew (w tym miasto), Wierzbica, Wolanów i Zakrzew.

Powiat radomski łącznie z miastem Radom na prawach powiatu, położony jest w centralnej Polsce w południowej części województwa mazowieckiego. Łączny obszar działania PUP w Radomiu obejmuje teren 164 158 ha, z czego 6,8% to obszar Miasta Radomia, a 93,2% to teren powiatu radomskiego. Tabela nr 1 przedstawia dane liczbowe obrazujące powierzchnię miasta Radomia i poszczególnych gmin powiatu radomskiego zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego na koniec 2020 roku.

Podstawowe informacje dotyczące obszaru, ludności oraz aktywności ekonomicznej ludności powiatu radomskiego zawiera poniższe zestawienie.

Dokonując charakterystyki PUP w Radomiu posłużył się danymi dostępnymi na stronach Głównego Urzędu Statystycznego.

Tabela 1. Powierzchnia geodezyjna obszaru działania PUP w Radomiu.

Nazwa powiatu / gminy	ogółem w ha 2020 rok
m.Radom	11 180
Powiat radomski	152 978
<i>w tym:</i>	
Pionki miasto	1 840
Gózd	7 795
Iłża - miasto	1 583
Iłża - obszar wiejski	24 019
Jastrzębia	8 976
Jedlińsk	13 872
Jedlnia-Letnisko	6 558
Kowala	7 468
Pionki obszar wiejski	22 973
Przytyk	13 437
Skaryszew - miasto	2 749
Skaryszew - obszar wiejski	14 378
Wierzbica	9 410
Wolanów	8 290
Zakrzew	9 630

Z danych zamieszczonych w tabeli wynika, iż największy obszar geodezyjny z terenów należących do powiatu radomskiego zajmuje gmina Iłża (obszar wiejski) - 15,7% oraz gmina Pionki (obszar wiejski) - 15,0%. Najmniejszy obszar powierzchni należy do miasta Iłża - 1,0% oraz do miasta Pionki - 1,2% powierzchni powiatu radomskiego.

Według danych GUS na dzień 31 grudnia 2020 roku powiat radomski łącznie z miastem Radom zamieszkiwało ogółem 361 486 osób. Z terenu miasta Radomia mieszkańcy stanowią 57,9% ogółu, natomiast na obszarze powiatu radomskiego zamieszkuje 42,1% ogólnej liczby mieszkańców.

Jak wynika z poniższej tabeli najbardziej zaludnioną gminą są Pionki - miasto, gdzie liczba mieszkańców wynosi 17 902 osoby, co stanowi 5,0% ogółu ludności i jednocześnie 11,8% mieszkańców powiatu radomskiego. Najmniej liczebną gminą pod względem liczby mieszkańców jest Skaryszew miasto – 4 310 osób, co stanowi 1,2% ogółu mieszkańców obszaru działania PUP, a zarazem 2,8% zamieszkujących teren powiatu.

Tabela 2. Ludność zamieszkała na terenie działania PUP w Radomiu.

Nazwa powiatu / gminy	ogółem	w wieku przedprodukcyjnym	w wieku produkcyjnym	w wieku poprodukcyjnym
	<i>ogółem</i>	<i>ogółem</i>	<i>ogółem</i>	<i>ogółem</i>
	rok 2020	rok 2020	rok 2020	rok 2020
<i>ogółem</i>	361 486	66 567	215 043	79 876
m.Radom	209 296	36 135	121 775	51 386
Powiat radomski	152 190	30 432	93 268	28 490
<i>w tym:</i>				
Pionki miasto	17 902	2 610	10 438	4 854
Gózd	9 070	2 047	5 698	1 325
Iłża - miasto	4 642	712	2 630	1 300
Iłża - obszar wiejski	9 929	1 780	5 871	2 278
Jastrzębia	7 016	1 497	4 274	1 245
Jedlińsk	14 623	3 246	8 949	2 428
Jedlnia-Letnisko	12 882	2 514	8 042	2 326
Kowala	12 273	2 629	7 761	1 883
Pionki obszar wiejski	9 932	1 775	6 252	1 905
Przytyk	7 290	1 549	4 445	1 296
Skaryszew - miasto	4 310	982	2 726	602
Skaryszew - obszar wiejski	10 511	2 365	6 435	1 711
Wierzbica	9 608	1 852	5 904	1 852
Wolanów	8 894	1 900	5 543	1 451
Zakrzew	13 308	2 974	8 300	2 034

Według metodologii GUS wyróżniamy trzy grupy aktywności ekonomicznej ludności. Aktywność ekonomiczną możemy określić jako zdolność osoby do wytworzenia dóbr materialnych i niematerialnych oraz dochodu dla gospodarki narodowej. Wyróżniamy trzy grupy ludności z uwagi na zdolność do pracy:

- wiek przedprodukcyjny - osoby, które nie ukończyły 18 roku życia,
- wiek produkcyjny - aktualnie obejmuje mężczyzn pomiędzy 18 a 65 rokiem życia oraz kobiety pomiędzy 18 a 60 rokiem życia,
- wiek poprodukcyjny - obejmuje osoby kończące karierę zawodową czyli według obowiązującego prawa kobiety w wieku 60 lat i więcej oraz mężczyźni w wieku 65 lat i więcej.

W tabeli nr 2 przedstawiono aktywność ekonomiczną ludności w poszczególnych gminach z terenu działania powiatu radomskiego i miasta Radomia.

Z danych zamieszczonych w tabeli wynika, iż z ogólnej liczby ludności zamieszkałej na terenie działania Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu największą grupę stanowią osoby w wieku produkcyjnym. Na koniec 2020 roku, liczba tych osób wynosiła 215 043, tj. 59,5% ogółu mieszkańców. Kolejna grupa to osoby w wieku poprodukcyjnym, której liczebność wynosi 79 876, co stanowi 22,1% ogółu ludności. Najmniej liczną populacją są osoby w wieku przedprodukcyjnym. Na koniec grudnia 2020 r. liczba tych osób kształtuje się na poziomie 66 567, co daje 18,4% mieszkańców analizowanego terenu.

W powiecie radomskim 61,3% stanowią osoby w wieku produkcyjnym, 18,7%, to osoby, które już zakończyły karierę zawodową, a 20,0% to najmłodsza grupa mieszkańców powiatu radomskiego, czyli osoby w wieku przedprodukcyjnym.

Podobnie jak w powiecie również w mieście najliczniejszy odsetek procentowy, a mianowicie 58,1% stanowią mieszkańcy w wieku produkcyjnym. Wiek emerytalny wg danych GUS na koniec badanego okresu osiągnęło 24,6% mieszkańców, a w wieku do 18 roku życia na terenie Miasta Radomia zamieszkuje 17,3% ogółu ludności.

Analizując ludność w poszczególnych gminach powiatu radomskiego wyróżniającą się gminą, w której ludność w wieku produkcyjnym jest największa to Pionki miasto – gdzie na koniec 2020 roku osób takich było - 10 438 tj. 58,3% ogólnej liczby ludności. Gmina Jedlińsk, w której liczba ludności wynosi 14 623 osoby na koniec ubiegłego roku liczyła 8 949 osób w wieku produkcyjnym, tj. 61,2% ogółu mieszkańców.

Tabela 3. Ludność z terenu działania PUP w Radomiu wg płci.

Nazwa	ogółem		
	ogółem	mężczyźni	kobiety
	rok 2020	rok 2020	rok 2020
Powiat radomski	152 190	75 755	76 435
<i>% udział osób</i>	100%	49,8%	50,2%
m.Radom	209 296	99 114	110 182
<i>% udział osób</i>	100%	47,4%	52,6%
OGÓŁEM	361 486	174 869	186 617
<i>% udział osób</i>	100%	48,4%	51,6%

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż większość mieszkańców z terenu działania Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu to kobiety. Na koniec grudnia 2020 roku ich liczba wynosiła 186 617, tj. 51,6% ogółu ludności, natomiast liczba mężczyzn wynosi 174 869, co stanowi 48,4% mieszkańców badanego obszaru. Analogicznie sytuacja ludności przedstawia się w obu powiatach należących do obszaru działania PUP w Radomiu, gdzie ponad 50% ludności stanowią kobiety. Na terenie powiatu radomskiego na koniec 2020 roku 75 755 osób to mężczyźni, którzy stanowili 49,8% ogólnej liczby mieszkańców, natomiast na obszarze administracyjnym miasta Radomia w analogicznym okresie liczba mężczyzn wynosiła 99 114 osób czyli 47,4% ogółu mieszkańców.

III. ANALIZA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA RADOMSKIM RYNKU PRACY.

Poziom zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy osób niepełnosprawnych bezrobotnych na przestrzeni trzech ostatnich lat przedstawia tabela poniżej.

Dane liczbowe przedstawione w tabeli wskazują na spadek liczby zarejestrowanych osób niepełnosprawnych, z terenu miasta Radomia o 93 osoby, a z terenu powiatu radomskiego o 49 osób w porównaniu do końca 2019 roku. Ogólnie liczba osób niepełnosprawnych w porównaniu do 2019 roku spadła o 142 osoby. Wskaźnik spadku zarejestrowanych osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności został osiągnięty.

Tabela 4. Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych na koniec roku.

<i>nazwa powiatu / gminy</i>	<i>Rok 2018</i>	<i>WZROST / SPADEK ROK 2018=100</i>	<i>Rok 2019</i>	<i>WZROST / SPADEK ROK 2019=100</i>	<i>Rok 2020</i>
Miasto Radom	868	-78	790	-93	697
Powiat Radomski	308	24	332	-49	283
<i>w tym:</i>					
GÓZD	22	-4	18	3	21
JASTRZĘBIA	10	10	20	-7	13
JEDLIŃSK	21	3	24	-1	23
JEDLNIA LETNISKO	34	2	36	-13	23
KOWALA	28	15	43	-4	39
PRZYTYK	5	0	5	1	6
WIERZBICA	25	0	25	-7	18
WOLANÓW	25	-4	21	-1	20
ZAKRZEW	31	6	37	-10	27
SKARYSZEW - miasto	5	2	7	0	7
SKARYSZEW - obszar wiejski	15	3	18	-7	11
PIONKI - miasto	48	-7	41	-2	39
PIONKI - obszar wiejski	29	-3	26	4	30
IŁŻA - miasto	2	2	4	-2	2
IŁŻA - obszar wiejski	8	-1	7	-3	4
RAZEM PUP	1 176	-54	1 122	-142	980

Tabela 5. Napływ i odpływ osób niepełnosprawnych wg powiatów.

GMINA / POWIAT	Rok 2019				Rok 2020			
	BEZROBOTNI		POSZUKUJĄCY PRACY		BEZROBOTNI		POSZUKUJĄCY PRACY	
	OGÓŁEM	KOBIETY	OGÓŁEM	KOBIETY	OGÓŁEM	KOBIETY	OGÓŁEM	KOBIETY
RADOM								
zarejestrowani w roku	819	361	61	19	606	271	36	14
wyłączeni z ewidencji w roku	877	368	65	16	673	303	33	17
POWIAT RADOMSKI								
zarejestrowani w roku	353	163	31	8	247	109	8	3
wyłączeni z ewidencji w roku	315	157	40	10	290	140	19	1
OGÓŁEM PUP RADOM								
zarejestrowani w roku	1 172	524	92	27	853	380	44	17
wyłączeni z ewidencji w roku	1 192	525	105	26	963	443	52	18

Analizując napływ do bezrobocia osób niepełnosprawnych należy zauważyć, że w 2020 roku zarówno w mieście Radomiu jak i powiecie radomskim był on niższy niż w 2019 roku i wyniósł odpowiednio o 213 mniej osób i o 106 mniej osób. Ogółem do bezrobocia napłynęło o 319 osób mniej niż w tym samym okresie w 2019 roku. Podobna sytuacja występuje wśród osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu. Na przestrzeni całego 2020 roku napływ tej grupy osób był niższy niż w 2019 roku

o 48 osób, w tym o 10 kobiet. Wśród osób nabywających status zdecydowanie większy odsetek to mężczyźni, którzy w 2020 roku stanowili 55,5% ogółu napływu do rejestrów Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu. Podobna sytuacja ma miejsce w obu powiatach, w powiecie radomskim 138 to mężczyźni, 55,9% ogółu natomiast w mieście Radom 335 mężczyzn stanowi 55,3% wszystkich zarejestrowanych niepełnosprawnych. Osoby, które utraciły status w 2020 roku to także w znacznym stopniu mężczyźni. W całym Powiatowym Urzędzie Pracy było ich 520 tj. 54,0%.

Wśród powodów wyłączenia z ewidencji osób bezrobotnych w 2020 roku spory odsetek stanowiło podjęcie pracy przez niepełnosprawne osoby 37,9%. W ramach zatrudnienia subsydiowanego status utraciło 24 osoby, w tym z powodu rozpoczęcia działalności gospodarczej 5 osób, pracodawcy zatrudnili w ramach prac interwencyjnych 3 osoby, w ramach robót publicznych 3 osoby, w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia 3 osoby. Szkolenie rozpoczęło 7 osób, z których 2 podjęły pracę w trakcie szkolenia lub do 3 miesięcy po zakończonym szkoleniu natomiast staż u pracodawcy rozpoczęło 3 bezrobotnych niepełnosprawnych, z których 2 podjęło pracę w trakcie stażu lub do 3 miesięcy po zakończonym stażu, prace społecznie użyteczne podjęło 47 osób. Zatrudnienie niesubsydiowane podjęło 341 osób

niepełnosprawnych, co stanowi 93,0% ogólnej liczby podjęć zatrudnienia. Jest to dosyć wysoki wskaźnik, rozpatrując zatrudnienie niepełnosprawnych w kontekście ubiegłorocznej pandemii.

Usługi rynku pracy wynikające z Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1492, z późn. zm.), którymi mogą zostać objęci klienci indywidualni również Ci, którzy posiadają orzeczenie o stopniu niepełnosprawności jak i klienci instytucjonalni urzędów pracy to między innymi poradnictwo zawodowe, będące wieloetapowym działaniem na drodze do rozwoju i aktywności zawodowej jednostki. W 2020 roku liczba osób niepełnosprawnych, które skorzystały z porad indywidualnych wyniosła 18 w tym 9 kobiet, co stanowi 4,8% ogółu osób korzystających z porad indywidualnych. Liczba bezrobotnych niepełnosprawnych, którzy uczestniczyli w 2020 roku

w grupowych spotkaniach informacyjnych była podobna, także 18 osób. Warto pamiętać, że praca z osobą niepełnosprawną wymaga bardzo indywidualnego podejścia. Doradca zawodowy w swojej pracy z klientem z niepełnosprawnościami musi uwzględnić różne aspekty. W procesie adaptacji do rynku pracy istotna jest również reprezentowana przez klienta z niepełnosprawnościami postawa wobec życia, sposób postrzegania siebie, oraz wsparcie, na jakie może liczyć ze strony rodziny.

Pośrednictwo pracy jest usługą rynku pracy prowadzoną w formie indywidualnych kontaktów pośrednika pracy z bezrobotnym lub poszukującym pracy, w tym również osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności. Pośrednictwo pracy polega w szczególności na: udzielaniu pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia oraz pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych; pozyskiwaniu i upowszechnianiu wolnych miejsc pracy. W 2020 roku liczba zgłoszonych wolnych miejsc pracy do Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu dla osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności wyniosła 86 – między innymi na stanowisko szwaczki, magazyniera, pracownika gospodarczego, ochroniarza, pracownika działu sprzedaży, siekacza skór. Dla osób bezrobotnych niepełnosprawnych doradcy klienta przygotowali 760 Indywidualnych Planów Działań w ramach pracy z tą grupą osób bezrobotnych, z których 121 zostało przerwanych z powodu podjęcia zatrudnienia, natomiast ukończonych zostało 184 Indywidualnych Planów Działań przygotowanych dla niepełnosprawnych klientów Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu. Pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu wydali 19 opinii o możliwości skierowania osób niepełnosprawnych na miejsca pracy tworzone z PFRON, podczas wizyt pracownicy przekazali 5 909 informacji osobom niepełnosprawnym na temat sytuacji na lokalnym rynku pracy,

dostępnych ofertach i formach aktywizacji. W dniu 30 września 2020 roku podczas obchodów Dnia Ekonomii Społecznej pracownicy brali udział w wydarzeniu na temat współpracy instytucji samorządowych z podmiotami ekonomii społecznej subregionu radomskiego.

Osoby niepełnosprawne, które mają problemy ze znalezieniem zatrudnienia, a mają pomysł na własny biznes, mogą go zrealizować przy dodatkowym wsparciu finansowym z zewnętrznych źródeł. Osoba posiadająca orzeczenie o niepełnosprawności może korzystać ze wszystkich dostępnych źródeł finansowania wsparcia oraz dodatkowo z funduszy przeznaczonych tylko dla grupy osób niepełnosprawnych. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 17 października 2007 roku w sprawie przyznawania osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej nakłada na Urzędy Pracy zakres zadań, w ramach których dotację ze środków PFRON na rozpoczęcie działalności gospodarczej można otrzymać w Powiatowym Urzędzie Pracy. Należy być osobą niepełnosprawną zarejestrowaną w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna albo poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu. Wysokość takiego dofinansowania, maksymalna kwota dotacji to piętnastokrotność przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w gospodarce narodowej

w poprzednim kwartale. Z dofinansowania na podjęcie działalności gospodarczej w 2020 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Radomiu skorzystała jedna kobieta, która otrzymała wsparcie w kwocie 40 000 zł. Dwa wnioski zostały rozpatrzone negatywnie, ze względu na rozdysponowanie środków przeznaczonych na ten cel.

Tabela 6. Niepełnosprawni zarejestrowani w PUP w Radomiu z uwzględnieniem gmin.

GMINA / POWIAT	Rok 2019				Rok 2020			
	BEZROBOTNI		POSZUKUJĄCY PRACY		BEZROBOTNI		POSZUKUJĄCY PRACY	
	OGÓŁEM	KOBIETY	OGÓŁEM	KOBIETY	OGÓŁEM	KOBIETY	OGÓŁEM	KOBIETY
RADOM	790	332	20	11	697	297	25	9
POWIAT RADOMSKI	332	160	32	7	283	125	25	10
<i>w tym:</i>								
GÓZD	18	9	2	0	21	9	2	0
JASTRZĘBIA	20	8	0	0	13	5	0	0
JEDLIŃSK	24	9	2	0	23	9	0	0
JEDLŃSK LETNISKO	36	18	1	0	23	8	2	1
KOWALA	43	22	0	0	39	16	1	0
PRZYTYK	5	4	8	1	6	5	2	0
SKARYSZEW - miasto	7	4	0	0	7	3	0	0
SKARYSZEW - obszar wiejski	18	8	0	0	11	4	0	0
WIERZBICA	25	9	1	0	18	6	1	0
WOLANÓW	21	11	4	1	20	10	3	1
ZAKRZEW	37	21	1	0	27	16	1	0
PIONKI - miasto	41	20	6	3	39	19	7	5
PIONKI - obszar wiejski	26	14	1	0	30	13	1	0
IŁŻA - miasto	4	1	2	1	2	1	1	1
IŁŻA - obszar wiejski	7	2	4	1	4	1	4	2
RAZEM PUP	1 122	492	52	18	980	422	50	19

Analizując dane liczbowe dotyczące ilości osób niepełnosprawnych szukających zatrudnienia możemy stwierdzić, że liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP w Radomiu wg stanu na koniec 2020 roku wyniosła 980 osób, co stanowiło 4,7% ogółu pozostających w ewidencji bezrobotnych. Natomiast liczba poszukujących pracy niepełnosprawnych niepozostających w zatrudnieniu wyniosła 50 osób. Na koniec badanego okresu liczba zarejestrowanych w PUP niepełnosprawnych mieszkańców miasta Radomia wynosiła

697 osób, tj. 6,2% ogółu bezrobotnych w mieście, natomiast z terenu powiatu radomskiego status osoby bezrobotnej posiadało 283 osoby niepełnosprawne, które stanowiły 2,9% bezrobotnych pozostających w rejestrach PUP. W porównaniu do roku 2019 zarówno w mieście Radomiu jak i powiecie radomskim liczba zarejestrowanych klientów z orzeczoną stopniem niepełnosprawności zmalała odpowiednio o 93 osoby tj. 11,8% oraz o 49 osób, tj. o 14,8%. Największy spadek liczby osób niepełnosprawnych w stosunku do roku poprzedniego obserwujemy w gminie Jedlnia Letnisko (o 13 osób), w gminie Zakrzew (o 10 osób). Wzrost o 4 osoby można zauważyć w gminie Pionki – obszar wiejski.

Tabela 7. Zarejestrowani niepełnosprawni wg stopnia niepełnosprawności.

<i>STOPIEŃ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI</i>	BEZROBOTNI				POSZUKUJĄCY PRACY			
	<i>ROK 2019</i>		<i>ROK 2020</i>		<i>ROK 2019</i>		<i>ROK 2020</i>	
	<i>ogółem</i>	<i>% udział w ogólnej liczbie</i>	<i>ogółem</i>	<i>% udział w ogólnej liczbie</i>	<i>ogółem</i>	<i>% udział w ogólnej liczbie</i>	<i>ogółem</i>	<i>% udział w ogólnej liczbie</i>
ZNACZNY	17	1,5%	11	1,2%	8	15,3%	6	12,0%
UMIARKOWANY	255	22,7%	217	22,1%	37	71,2%	38	76,0%
LEKKI	850	75,8%	752	76,7%	7	13,5%	6	12,0%
R A Z E M	1 122	100,0%	980	100,0%	52	100,0%	50	100,0%

Dane przedstawione w tabeli powyżej pokazują, iż zarówno w 2019 jak i 2020 roku najbardziej liczebną grupę stanowili bezrobotni niepełnosprawni posiadający lekki stopień niepełnosprawności. Na koniec 2019 roku liczba takich osób pozostających w ewidencji wynosiła 850, tj. 75,8% ogółu zarejestrowanych posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. Natomiast na koniec 2020 roku liczba bezrobotnych w tej grupie liczyła 752 osoby, tj. 76,7% pozostających w ewidencji niepełnosprawnych. Kolejną pod względem liczebności grupą byli niepełnoprawni posiadający orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. W 2019 roku liczba ich wynosiła 255, tj. 22,7% osób z orzeczeniem, natomiast na koniec roku 2020 liczebność w tej grupie nieznacznie zmalała i wynosiła 217 osób, co stanowiło 22,1% bezrobotnych niepełnosprawnych. Osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności to najmniej liczna grupa posiadających orzeczenie o niepełnosprawności. Na koniec 2019 roku osoby te stanowiły 1,5% ogółu niepełnosprawnych, a na koniec 2020 roku zaledwie 1,2% bezrobotnych niepełnosprawnych. Inaczej przedstawia się sytuacja osób poszukujących pracy niepełnosprawnych niepozostających w zatrudnieniu. W tej grupie najwięcej osób posiada orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Według stanu

na koniec 2019 roku takim dokumentem legitymowało się 37 osób, które stanowiły 71,2% poszukujących pracy niepracujących, a na koniec 2020 roku umiarkowany stopień niepełnosprawności udokumentowało 38 osób niepełnosprawnych, tj. 76,0% pozostających w ewidencji poszukujących pracy niepełnosprawnych. W 2019 roku osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności stanowiły 13,5% pozostających w ewidencji poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu, natomiast na koniec 2020r. ta grupa stanowiła 12,0% ogółu poszukujących pracy niepełnosprawnych. Znaczny stopień niepełnosprawności na koniec 2019 roku posiadało 8, tj. 15,3% poszukujących pracy, natomiast na koniec 2020 roku liczba osób poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu ze znacznym stopniem niepełnosprawności zmalała i wynosiła 6 osób, które stanowiły 12,0% niepełnosprawnych

niepozostających

w zatrudnieniu zarejestrowanych w PUP w Radomiu jako poszukujący pracy.

Tabela 8. Zarejestrowani niepełnosprawni wg rodzaju niepełnosprawności.

Wyszczególnienie		ROK 2019		ROK 2020	
		Niepełnosprawni bezrobotni	Niepełnosprawni poszukujący pracy i nie pozostający w zatrudnieniu	Niepełnosprawni bezrobotni	Niepełnosprawni poszukujący pracy i nie pozostający w zatrudnieniu
Rodzaj niepełnosprawności	Upośledzenie umysłowe	16	4	28	6
	Choroby psychiczne	109	18	102	16
	Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	69	2	69	0
	Całościowe zaburzenia rozwojowe	3	0	5	0
	Choroby narządu wzroku	88	4	78	2
	Upośledzenia narządu ruchu	365	8	315	6
	Epilepsja	53	2	43	3
	Choroby układu oddechowego i układu krążenia	81	1	50	2
	Choroby układu pokarmowego	22	0	12	1
	Choroby układu moczowo - płciowego	21	0	22	1
	Choroby neurologiczne	90	8	85	6
	Inne	201	5	163	7
	Nieustalony	4	0	8	0

Poddając analizie przyczynę powstania ograniczeń w podejmowaniu zatrudnienia przez osoby zarejestrowane w PUP w Radomiu najwięcej, bo 32,1% osób zarejestrowanych jako bezrobotne, to posiadający upośledzenie narządu ruchu, kolejna grupa stanowiąca 16,6% ogółu to bezrobotni, którzy w orzeczeniu mają wpisany "inny" powód niepełnosprawności, czyli schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego. Choroby psychiczne (stanowiące 10,4%) to kolejny z powodów występowania niepełnosprawności wśród mieszkańców miasta Radomia i powiatu radomskiego. Liczną grupę stanowią również bezrobotni, u których niepełnosprawność powstała w wyniku chorób neurologicznych, czy też chorób narządu wzroku. Wśród niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu najwięcej osób legitymuje się orzeczeniem wydanym z powodu chorób psychicznych, podobnie jak w roku ubiegłym czyli 2019. Kolejne dwie grupy to osoby ze schorzeniami neurologicznymi i narządów ruchu oraz mający jako przyczynę wskazane "inne" choroby, które ograniczają im możliwość funkcjonowania na otwartym rynku pracy. Zarówno wśród bezrobotnych jak i poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu niepełnosprawnych klientów Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu rodzaje niepełnosprawności na przestrzeni dwóch lat tj. 2019 i 2020 roku występują na zbliżonym poziomie. Najliczniejszą grupę stanowią osoby mające trudności wynikające z upośledzenia narządu ruchu.

Tabela 9. Zarejestrowani niepełnosprawni wg wykształcenia.

Wyszczególnienie		ROK 2019		ROK 2020	
		Niepełnosprawni bezrobotni	Niepełnosprawni poszukujący pracy i nie pozostający w zatrudnieniu	Niepełnosprawni bezrobotni	Niepełnosprawni poszukujący pracy i nie pozostający w zatrudnieniu
Wykształcenie	Wyższe	70	8	73	10
	Policealne i średnie zawodowe	224	6	174	10
	Średnie ogólnokształcące	95	6	77	6
	Zasadnicze zawodowe	366	14	316	13
	Gimnazjalne	26	2	27	0
	Podstawowe i podstawowe nieukończone	341	16	313	11

Tabela nr 8 pokazuje, że najwięcej osób posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności ukończyło szkołę na poziomie zasadniczym zawodowym oraz podstawowym i podstawowym nieukończonym. W 2019 roku liczba osób, które ukończyły szkołę zasadniczą wynosiła 366, co stanowiło 32,6% ogółu zarejestrowanych, natomiast w 2020 roku liczebność tej grupy wynosiła 316, tj. 32,2% posiadających taki status. W 2019 roku wykształceniem na poziomie podstawowym i niepełnym podstawowym legitymowało się 341 zarejestrowanych osób, a w 2020 roku 313 bezrobotnych niepełnosprawnych. Świadectwo ukończenia szkoły policealnej i średniej zawodowej w 2019 r. przedstawiło w urzędzie 224 niepełnosprawnych bezrobotnych, a w 2020 r. 174 bezrobotnych z orzeczoną stopniem niepełnosprawności. W 2019 roku wykształceniem ogólnokształcącym legitymowało się 95, a w 2020 r. - 77 niepełnosprawnych klientów PUP w Radomiu. Wykształcenie wyższe w badanym okresie posiadało 6,2% zarejestrowanych bezrobotnych niepełnosprawnych, a w 2020 roku dyplomem uczelni wyższej mogło pochwalić się 7,4% niepełnosprawnych bezrobotnych.. Podobna sytuacja ma miejsce wśród poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu. Najwięcej z rejestrujących się osób posiada dokument potwierdzający wykształcenie na poziomie zasadniczym zawodowym oraz podstawowym i niepełnym podstawowym. Następną grupą pod względem liczebności to niepełnosprawni, którzy ukończyli szkołę policealną i średnią zawodową. Wśród osób z tym statusem w 2019 r. 15,4% to posiadający wykształcenie wyższe, natomiast w 2020 roku takim poziomem wykształcenia legitymowało się 20,0% zarejestrowanych jako niepełnosprawni poszukujący pracy i niepozostający w zatrudnieniu.

IV. PODSUMOWANIE.

Osoby niepełnosprawne będące klientami Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu wymagają specjalistycznego wsparcia aby odnaleźć się na rynku pracy. Praca z osobami, które znajdują się w szczególnej sytuacji na rynku pracy jest długofalowa i wymaga szczególnych kompetencji, przede wszystkim empatii, zrozumienia i wytrwałości. Pracownicy PUP w Radomiu, którzy mają bezpośredni kontakt z osobą bezrobotną niepełnosprawną po zdiagnozowaniu problemu zawodowego przez doradcę klienta, przekierowują ją do obsługi doradcy zawodowego, świadczącego specjalistyczne usługi z zakresu poradnictwa zawodowego. Rozpoznawanie potrzeb zawodowych oraz przygotowanie do skutecznego poruszania

się na rynku pracy, poprzez realizację poradnictwa zawodowego i psychologicznego uwzględniającego ocenę zdolności do pracy oraz umożliwiającego wybór odpowiedniego zawodu i szkolenia to kluczowa kwestia w pracy z osobą niepełnosprawną. W 2020 roku na bieżąco dokonywano analizy sytuacji zawodowej (doświadczenie, kompetencje, bariery uniemożliwiające wejście lub powrót na rynek pracy itp.) Opracowanie Indywidualnych Planów Działań (IPD) obejmujących podstawowe usługi rynku pracy wspierane instrumentami rynku pracy i stanowiące zintegrowaną pomoc, która powinna doprowadzić do zmiany ich sytuacji społeczno-zawodowej. Monitorowano równocześnie przebieg aktywnych IPD w celu badania sytuacji i postępów w realizacji przewidzianych działań i odpowiedniego zastosowania możliwych form pomocy czy też modyfikacji IPD w przypadku zmiany sytuacji. Promocja zatrudnienia subsydiowanego prowadzona była w czasie wizyt w urzędzie osób z orzeczonym stopniem niepełnosprawności oraz w podczas wizyt pośredników pracy bezpośrednio u pracodawców. Realizacja powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania na lata 2020 - 2023, w swych założeniach, ma doprowadzić do rozbudzenia świadomości osób niepełnosprawnych o możliwościach wykorzystania swojego potencjału w celach zawodowych, oraz pracodawców o korzyściach, wynikających z zatrudniania osób niepełnosprawnych. Docelowo, poprzez zwiększenie aktywności zawodowej, Program powinien przyczynić się do zanikania stereotypów na temat osób niepełnosprawnych oraz likwidowania barier przy ich zatrudnianiu. Skorelowane działania, podejmowane poprzez założenia programowe, w które włączone będą zarówno osoby niepełnosprawne, pracodawcy, jak i instytucje działające na rzecz poprawy sytuacji osób niepełnosprawnych, mogą korzystnie wpłynąć na rozwój lokalnego rynku pracy oraz poprawę sytuacji społeczno-zawodowo- ekonomicznej tych osób.

Dążąc do tego aby podjęte działania przynosiły planowane efekty, należy zaangażować w nie wiele podmiotów, zasobów materialnych oraz personalnych, gdyż tylko wtedy osoby niepełnosprawne otrzymają potrzebne wsparcie.

V. SPIS TABEL

Tabela 1. Powierzchnia geodezyjna obszaru działania PUP w Radomiu.	6
Tabela 2. Ludność zamieszkała na terenie działania PUP w Radomiu.	7
Tabela 3. Ludność z terenu działania PUP w Radomiu wg płci.	9
Tabela 4. Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych na koniec roku.	10
Tabela 5. Napływ i odpływ osób niepełnosprawnych wg powiatów.	11
Tabela 6. Niepełnosprawni zarejestrowani w PUP w Radomiu z uwzględnieniem gmin.	14
Tabela 7. Zarejestrowani niepełnosprawni wg stopnia niepełnosprawności.	15
Tabela 8. Zarejestrowani niepełnosprawni wg rodzaju niepełnosprawności.	16
Tabela 9. Zarejestrowani niepełnosprawni wg wykształcenia.	17